

ԱԶԳ

Անցումային

Տնտեսական մրցակցության դրամադրության համընդհանուր...

է: Մի ԵԱԲ դեպքում էլ կազմակերպված մրցույթները կրել են...

կենսոն, հջեանի առողջության կենսոն, Մեծամորի բժշկական...

Սակայն, նկատելի է ընդհանուր այն համաձայնումը, որ բացի «Նասալի...

Մամվել Ալեքսանյանի «Նասալի ֆարմը» սուզանվեց 50 միլիոն դրամով...

րի ոլորտում հավանաբար կային գործողություններ են իրականացվում...

Բողոքի հիման վրա համընդհանուր վարչական վարույթ էր հարուցել...

րացմամբ զբաղվող 7 սնտավարողների (Նասալի ֆարմ ՍՊԸ, Եվրոֆարմ ՍՊԸ, Ռուսֆարմ ՍՊԸ, Ամիկոն ՍՊԸ, Էդդանի ՍՊԸ, Մեզի էլ ՍՊԸ, Կամելիա ՍՊԸ, Ամիկոն-ֆարմ ՍՊԸ, Ա/Ձ Գրանց Գեներոլյան)...

ղեկավարված չեն ոլորտի օրենսդրական դաշտում, համընդհանուր...

Իսկ «Նասալի ֆարմը» սուզանվեց դեղերի ներկրման էլ իրացման ոլորտում...

Նիսի վերջում համընդհանուր գախաբան Մրակ Շարյանը...

Ձերիցստեղծ դիրքի արևելահամայն համար օրենսդրական կառուցված է...

«Մուլտրակ Հայաստան» գիրքն ու գերմանացի լրագրողի ուխտագնացությունը...

«Մուլտրակ Հայաստան» իր գիրքն ու ընդհանրապես Հայաստան այցելության...

մացության, այսինքն՝ «մի ուրիշ մուլտրակի վրա»:

դիվանում, որից հետո որոշեց կրկին գալ այստեղ, բայց որդես ուխտագնաց...

ընկերությունը, որից հետո որոշեց կրկին գալ այստեղ, բայց որդես ուխտագնաց էլ այստեղ...

Պատմական Հայաստանը, որտեղ գերմանացու խոստերով, հայերն ամրանում էին միջին 1915-ը:

Յոսիպ Մանգելսենի խոստերով՝ «Այս ամենը միավորվում են Հայաստան անվան սակ, դա այժման բարդ ու մեծ գաղափար է...

Գերմանացի լրագրողի բնորոշումները, ինչպես իմն էլ խոստվածում, իմնաբերաբար են ստացվում...

Ռադիկալ ուխտագնացությունը Մանգելսենը ներկայացնում է որդես խիստ անձնական մի ճանվորություն...

Մոսկվայում հակահայ կրքեր կեղծ հայի զրտառոնկ

Լրագրական աշխատանքի թերումով Մոսկվայում հաճախ են հանդիպել «հայրենակիցներին», որոնց ազգային ծագման միակ...

Եթե այդ մարդիկ իրենց անհասկանալիությամբ ու կեցվածով նորմալ անձնավորություններ են, ապա ծագումը հիշեցնող ազգանունը նրանց հարաբերակցությունը...

դիտադրողավար, ավստրոնացիները Մուրգեյ Ալլայանյանի մի հարցազրույցից հետո: Ես ծանոթ չեմ այդ մարդու հետ, սակայն չեմ էլ...

Իսկ հիմն զրտագնացի հարցազրույցից հետո, հետազոտողները հարցազրույցից հետո, ինչու և որի համար...

արդեն կյանքի իր «դասկերտությունները»: Պարզվում է, որ Մուհամեդը եղել է ոչ թե կրոնական հիմնադիր առաջնորդ, այլ... բիզնեսմեկ, որը դարձադառնա որոշել է «վեր» բարձրանալ: Որ նա ընդամենը «արագրել» է ԱսկաԾատունը: Որ ունեցել է սեռական լուրջ խանգարումներ, այդ դասազոտվել էլ իր համակրեներին...

Իսկ հիմն զրտագնացի հարցազրույցից հետո, հետազոտողները հարցազրույցից հետո, ինչու և որի համար...

նում նրան (բարեբախտաբար՝ ոչ մահացու): Եվ սա սուկ սկիզբն էր: Երկրի համայն մուսուլմանական հասարակության ներկայացուցիչները՝ բարձրագույնից մինչև...

Զավ լիցի, եթե դրանով ամեն ինչ ավարտվել: Ինտերնետը ամբողջապես աղտոտվեց հակահայկական հայեցողություններով, որոնց ընդհանուր միտքը հետեյալն է՝ ո՞վ էս դու, որդեմեյի հայ գյակուր, որ համարձակվում ես տղծել մեր ամենաբարձրային: Իսկական վայնասուն:

Ռուսաստանը Եվրոպա չէ, որտեղ մուսուլմանները եկվոր են: Ռուսաստանի մուսուլմանները դարձել են հրեաներից ոչ մի կիսը և ոչ մի քիչ թե ԵԱՏ բանական մոսկվացի հայ իրեն

թույլ չէր սա նման անդամաստվածություն շատարականները՝ հսկայական մասերը հիշեցնողները: Ռադիկալացուցիչ, որ այդ մարդու ազգանունն է միայն հայկական, այն էլ արմատով՝ մուսուլմանական: Եվ ո՞նց մոսկվայաբնակ աղբրեզանցի կիսմուսի իր զանազ մտքի փնտելում նրանց «օկուպան» էությունը: Թաթարից, չեչենից, ինգուլից բարձր կզոռա:

Իրեն էլ ընտանիքի անդամներին վստահ չեթարկած Ալլայանյանը մի քանի հարցազրույցից հետո, որ համարձակվում ես տղծել մեր ամենաբարձրային: Իսկական վայնասուն: Ռուսաստանը Եվրոպա չէ, որտեղ մուսուլմանները եկվոր են: Ռուսաստանի մուսուլմանները դարձել են հրեաներից ոչ մի կիսը և ոչ մի քիչ թե ԵԱՏ բանական մոսկվացի հայ իրեն

Սամբուլից իմնաթիռով ավելի քան մեկ ժամ ճանապարհ՝ եւ հայտնվում ես Արեւմտյան Հայաստանի Մալաթիա քաղաքում: Մալաթիան մեծ ու գեղեցիկ քաղաք է՝ նորակառուց շենքերով, այգիներով ու խանութներով: Զաղափ նոր կյանքի դասնու-

հայկական համայնքի անդամներ: Բոյաջի ներկայացմամբ՝ ծոյսյալ հայերի թիվը Մալաթիայում գերազանցում է 150-ը: Նախնիների եւ ազգային դասակարգային մեծամասնության դեմքերով ձեւավորված վախի մթնոլորտն է: Այս

զակային չգործող աղոթատեղի կառուցել եւ դարձնել փոքրիկ ակունք սեղանի հայերի համար: Փոքրիկ մասուղը վերակառուցելու նպատակով Մալաթիայի հայերը նախ դիմել են քաղաքապետարանին՝ բայց ստացել են մերժում: Զաղափապետարանը դեմ չի եղել, երբ հայերն առաջարկել են սեփական գումարով եւ ուժերով վերակառուցել: Շինարարական աշխատանքները սկսվել են նախորդ տարվա աշունը եւ ավարտվել այս տարվա փետրվարին: Փետրվարի 2-ին տեղի է ունեցել կենտրոնի բացումը, իսկ հաջորդ օրը տեղափոխվել նորակառուց շենքերում ավերված են տեղի: Զաղափապետարանի բացատրությունն էլ հետեւյալն է. «Կառուցվող իմնափասակ ավերել ենք, քանի որ եկեղեցու տեղ ուներ»:

Մալաթիա հայերը մեծ աղմուկ են բարձրացրել, կատարվածին անդրադարձել են նաեւ թուրքական լրատվամիջոցները, լուրը հասել է Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանին: Ըստ Բո-

յաջի ներկայացմամբ՝ մինչեւ Հայոց ցեղասպանությունը Մալաթիան չորս հայկական եկեղեցի ուներ: Նրանցից երկուսը՝ Սուրբ Երրորդությունն ու Գրիգոր Լուսավորիչը, ավերված են, երրորդը վերածվել է մզկիթի եւ գտնվում է Մալաթիայի ժողովրդի կենտրոնում: Զորոտի վերաբերյալ տեղեկություններ չկան:

Եկեղեցու հենց կողմն քեռնե փոքրիկ անուր շենքերում կա՝ մզկիթ է: Կառուցված է հասուն կարծես առավել նսեմացնելու հազարամյա դասնություն ունեցող եկեղեցուն, կարծես նամազ կանչող մուլլայի ձայնով առավել խեղդելու արդեն կիսամեռ, ա-

Մալաթիա

Սերդեք Բոյաջ

Մալաթիայի 60 հայերն ու կիսավեր եկեղեցին

Սուրադ եւ Արման եղբայրները

թյունը սկսվեց 1983-ից, երբ Թուրքիայի վարչապետ դարձավ մալաթիացի Թուրգուս Օզալը: Մալաթիան զարգացնելու նպատակով նորանշանակ վարչապետը մի քանի գործարան բացեց, շենքեր կառուցեց, ճանապարհները նորոգեց, այսօր Մալաթիան բավական զարգացած եւ հարուստ քաղաք է:

Արեւմտյան Հայաստանի այլ քաղաքների նման էլ այստեղ կարելի է գտնել հայկական հեթ՝ ավերված եկեղեցիներ, գերեզմանատներ ու կառույցներ:

Արդեն երկու տարի Մալաթիայում իրենադրվել է «Հայդեր» կազմակերպությունը, որի գլխավոր գրասենյակը Սամբուլում է: Կազմակերպության նպատակն է իր շուրջ հավաքել Թուրքիայում եւ աշխարհի տարբեր երկրներում աղոթող մալաթիացիներին, ովքեր Հայոց ցեղասպանությունից հետո լինել են հայրենի Մալաթիան ու գաղթել տարբեր երկրներ: Այժմ կազմակերպությունն իր շուրջն է հավաքել 200 մալաթիացու: Նրանցից 60-ն աղոթում են Մալաթիա քաղաքում: «Հայդեր» կազմակերպության Մալաթիայի գրասենյակի ղեկավար Սերդեք Բոյաջի դառնում էլ հայ էր, ծնողները՝ իսլամացած հայեր, թուրքական ազգանուններով: Ինձն ու իր զավակները ընդունել են քրիստոնեություն: Հայերեն խոսել չեն կարողանում, սակայն ներկայանում են որդես փոքրաբիւ

հարցում լուրջ դերակատարություն ունեն ոչ միայն անցյալի հիշողություններն ու նախնիների դասնությունները, այլեւ նոր վճանգները: Երկու տարի առաջ Մալաթիայում ընդհատակային ազգայնական խմբերը հարձակումներ էին գործում քրիստոնյաների վրա, ծեծում, երբեմն սպանում: Այսօր նման երեւույթներ չկան, սակայն հայերի մեջ վա-

Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի, պատերին՝ թուրքական գրություններ:

խը դեռ արմատախիլ չի եղել: «Հայդեր» կազմակերպության գլխավոր նպատակը Մալաթիայում հայկական գերեզմանոցի դաժնաբերումն ու հսկումն է: Նրանք որոշել են գերեզմանոցի

բացումը, որի համար առաջ Մալաթիայի քաղաքապետը զանգել է Բոյաջին եւ տեղեկացրել, որ ակունքը կվերակառուցվի աշունը, սակայն ճարտարապետական այնպիսի նախագծով, որ եկեղեցի չհիշեցնի:

Բոյաջի ներկայացմամբ՝ մինչեւ Հայոց ցեղասպանությունը Մալաթիան չորս հայկական եկեղեցի ուներ: Նրանցից երկուսը՝ Սուրբ Երրորդությունն ու Գրիգոր Լուսավորիչը, ավերված են, երրորդը վերածվել է մզկիթի եւ գտնվում է Մալաթիայի ժողովրդի կենտրոնում: Զորոտի վերաբերյալ տեղեկություններ չկան:

250-ամյա հայկական Սուրբ Երրորդություն (Թոճոճոն) եկեղեցին գտնվում է Չահուսուլու թաղամասում: Եկեղեցու բանալին Արման եւ Սուրադ հայ եղբայրների մոտ է: Մինչ եկեղեցու դռները բացվել Սուրադը զգուշացնում է. «Մե՛ք անաղմուկ եւ կարճ ժամանակով: Ոսկիանությունն արգելում է զբոսաբեկիկն հայկական եկեղեցի մուտք գործելը, իսկ թույլտվություն ստանալու համար 4-5 ժամ է դաժնաբերում»: Սուրադն ու Արմանն էլ հայերեն

Գերեզմանատան հարեւանությամբ ավերված տորակառույց ակունքը

կեղեցու գմբեթն ու խորանը չկան, ներսն ավերված է, իսկ դասերին կարելի է կարգալ թուրքերենով սիր խոսակցություններ: Թուրքական կառավարությունը որոշում է կայացրել եկեղեցին վերանորոգել: Աշխատանքները կսկսվեն մի քանի ամսից, սակայն վերանորոգումից հետո հայկական եկեղեցին կծառայի կամ որդես գրադարան, կամ՝ մշակութային կենտրոն:

Մալաթիայից մի քանի կմ հեռու՝ Վեմի քաղաքում գոյություն է Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցին: Եկեղեցու ամբիթառ ու կիսականգուն վիճակն անգամ չի խամրեցնում կառույցի երբեմնի գեղեցկությունը: Եկեղեցու ներսն ավերակ է: Երբեմնի գեղեցկուհին այսօր կույ է եկել, սղասվող արհավիրքներին դիմակայում է առանց խորանի ու գմբեթի: Այստեղ արդեն հարյուր տարի մոտ չի վառվել, աղոթ չի հնչել: Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցին անձրեւի ժամանակ որդես ախոռ է ծառայեցվում տեղացի քրդերի անասունների համար, իսկ ամռան ամիսներին եկեղեցին վերածվում է խաղահրապարակի ֆուրկ ու թուրք երեխաների համար: Սեր այցելության ժամանակ էլ եկեղեցու տարածում կային բազմաթիվ երեխաներ: Եկեղեցու մի հասկածում մաթեմատիկայի դասընթաց դասազրի կտրուներ էին, սիկնիկ ու գնդակ:

ռանց զանգի ու խաչի եկեղեցուն:

Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցու վերանորոգումն էլ թուրքական իշխանությունների օրակարգում է: Նախատեսվում է վերանորոգել եւ դարձնել մշակութային կենտրոն: Վերանորոգումից հետո բազմաթիվ հայկական հուշարձանների, բերդերի ու եկեղեցիների օրհնակով այս եկեղեցին էլ կընդգրկվի Թուրքիայի դեռույթային կողմից դաժնաբերվող հուշարձանների ցանկում եւ կիսմարվի «թուրքական փայլուն ճարտարապետության գլուխգործոց»:

Համաձայն դասնական աղբյուրների եւ վկայագրերի՝ հայերի զանգվածային կոտորածները Մալաթիայում սկսվել են 1895-ից: Դրանք դարբերաբար շարունակվել են մինչեւ 1915 թ: Կոտորածներն ու բնիկների տեղահանումն հետեւանում 20.000 հայ բնակչություն ունեցող Մալաթիան վերածվեց քաղաք-թուրքական քաղաքի՝ ժամանակի ընթացքում կորցնելով տեղացիների ստեղծած դարավոր մշակութային ժառանգությունը:

Ցեղասպանությունից հետո Հայաստան գաղթած հայերի մի խումբ հաստատվեց Երեւանում, եւ մայրաքաղաքի համայնքներից մեկն այսօր կոչվում է Մալաթիա:

ՆԱՍՏԻԿ ՆԱՐԻՅԱՆՆԵԱՆ
Մալաթիա,
Արեւմտյան Հայաստան

ZVARTNOTS

ARMENIA INTERNATIONAL AIRPORTS

«Արմենիա» միջազգային օդանավակայաններ»

ընկերությունը **10** տարեկան է

